

Em complau molt poder afirmar que allò que es va dir, s'ha fet. Avui Catalunya disposa d'un projecte nacional potent i ambiciós. El nou Estatut, aprovat per una sòlida majoria al Parlament, presentat a les Corts Generals i en plena tramitació.

Ens sentim orgullosos d'haver contribuït decisivament a la demanda més ambiciosa que Catalunya ha fet en clau nacional en el transcurs dels darrers tres segles. Una demanda que no suposés una ruptura o un trencament amb l'Estat i la Constitució, sinó una clara evolució a l'alça.

Ho dic sense cap afany de protagonisme especial i menys encara de penjar-nos medalles. De fet, el procés del nou Estatut no només no ha finalitzat, sinó que circula en aquest moment per la seva fase més compromesa, delicada i decisiva. Després m'hi referiré breument.

Si faig referència al compliment dels compromisos formulats ara fa tres anys és perquè enllaça amb el fons de la conferència d'avui: parlar de les actituds bàsiques i de les prioritats principals que han de configurar la Catalunya dels propers anys. **M'avanço afirmant que si volem anar bé, no perdre pistonada i progressar de debò cal un canvi de mentalitat a fons per part del conjunt de la societat catalana, que passa per recuperar valors que ens són propis i per arriscar en la proposta de les solucions.**

En aquest sentit, una primera conclusió que lliga amb el procés de l'Estatut: **Catalunya ha d'actuar amb ambició, sense complexos i sense autolimitacions innecessàries. En tots els terrenys.**

Consti que no parlo d'instal·lar-se en la utopia; **parlo de fugir de la resignació.**

Parlo també de treure'ns de sobre aquella sensació que hem d'anar demanant perdó a cada cantonada per ser el que som i per defensar allò que és nostre.

En el fet que acabés sortint un Estatut nacionalment potent del Parlament de Catalunya hi creia poca gent. ¿ Com es podia combinar l'interès d'un partit socialista a Catalunya íntimament vinculat al PSOE i estretament vigilat per ell, amb la posició d'una Convergència i Unió situada a l'oposició després d'haver guanyat les eleccions i amb la paella pel mànec en el tema de l'Estatut?

El manual deia que l'Estatut no podia sortir bé. És a dir, o que no veuria la llum o que seria molt prim. Va passar just al contrari: va sortir, i amb prou ambició nacional tal com s'encarreguen de recordar-nos des de la resta d'Espanya dia sí, dia també.

Jo no els puc parlar per boca del partit socialista. Desconec quines raons els van portar, en la intimitat, a dir que sí.

Si fos veritat allò de "la cara és el mirall de l'ànima", alguns cops tinc la sensació que no estan convençuts del que van fer. El que compta, però, és que finalment van dir que sí.

En canvi, sí que els puc parlar, amb més coneixement de causa, del paper decisiu de CiU.

La nostra actitud es pot resumir així: hi creiem; ho volíem; sabíem on calia anar; estàvem disposats a arriscar.

D'aquí se'n deriva la segona conclusió: **la por al fracàs equival a renunciar a l'èxit. Dit amb d'altres paraules: no pot guanyar qui no està disposat a perdre.**

Crec que aquest concepte també va més enllà de l'Estatut, i necessitem anar-lo estenent en d'altres estadis de la nostra societat.

Una reflexió final sobre l'Estatut, que em sembla obligada per les circumstàncies que vivim, l'atmosfera que ens envolta i les passes que hem de donar. A partir d'ara, què passarà?

Ja s'imaginem que una resposta definitiva, a hores d'ara, no la podem donar. Hi ha massa incògnites sobre la taula. Massa interrogants. Ara bé, algunes respostes parcials sí les podem avançar.

Primera. Passi el que passi a Madrid, acabi com acabi el procés, hi ha una fita que no s'esborra i que queda per al futur: la proposta d'autogovern i de finançament que el Parlament va aprovar el 30 de setembre. Amb gairebé el 90% de vots afirmatius.

Aquesta proposta no té marxa enrere. Catalunya ha marcat el seu full de ruta en matèria de poder polític i de finançament, ha fixat un horitzó.

Com a país, sabem on volem anar i ho hem dit. Ara cal no renunciar-hi. Tant de bo ho aconseguíssim tot a la primera; però potser no tindrem més remei que arribar-hi per etapes. Els propers tres o quatre mesos seran decisius en aquest sentit i sortirem de dubtes. **Insisteixo però, que passi el que passi el full de ruta marcat el 30 de setembre s'ha de mantenir. Convergència i Unió el mantindrà.**

Tothom intueix que ens movem entre les tisores dels que ens volen retallar i les llances dels que ens volen fer caure. El camí a Madrid és estret i perillós; però paga la pena intentar-ho, recorre'l i arribar fins al final. A veure quin paisatge hi trobem, al final del camí. En poc temps, sortirem de dubtes.

Recordo que en les converses amb el President del Govern central, apareixia per part meua un argument recurrent: **si no podem obtenir el que volem i necessitem, serà perquè no se'ns deixa arribar-hi, no perquè nosaltres hi renunciem com a país.**

No ens volem trobar en el futur amb arguments que hem viscut en el passat: *"no reclaméis ahora aquello que no pedisteis cuando podíais"*.

Segona. Anem a la negociació a les Corts amb la ferma i prioritària voluntat d'arribar a acords, però disposats a dir que no si cal. Hi ha un sol escenari que no contemplem: dir que sí a un Estatut que no signifiqui un avanç substancial respecte de l'Estatut actual. Dit d'una altra manera: no podríem dir que sí a un Estatut que quedés lluny de la proposta feta pel Parlament de Catalunya.

Volem dir que sí, però no a qualsevol preu.

Algú em dirà, amb raó, que què significa un avanç substancial o no quedar-se lluny de la proposta feta per Catalunya. La resposta, òbviament, sempre serà subjectiva. Ara bé, al final del procés hi haurà una conclusió que serà objectiva i vinculant: el vot del poble de Catalunya en el referèndum preceptiu sobre l'Estatut.

Tothom faria bé de no oblidar aquest "petit detall": qui dicta la sentència definitiva en el tema de l'Estatut som els catalans. Tots els catalans amb dret a vot. I aquesta és una sentència que un cop dictada no té recurs possible.

Tercera i última. CiU ha estat decisiva per marcar a Catalunya el nivell de l'Estatut i per tant el referent de futur de l'autogovern i del finançament. Hem estat legalment, aritmèticament i políticament decisius. No hem estat els únics decisius, però sí els més decisius. Aquesta força vinculant no la tindrem a Madrid. No som, a partir d'ara, aritmèticament determinants. No dic això per treure'ns responsabilitat de sobre, per fugir d'estudi, sinó per descriure la realitat en els seus justos termes. Molt hipotèticament, es podria donar, fins i tot, un pacte entre socialistes i populars per imposar-nos un Estatut molt disminuït. Ho veig altament improbable, no tant perquè alguns socialistes no ho desitgin, sinó per l'actitud desafiant, barroera i obstructionista de la direcció del Partit Popular.

Amb més lògica, en canvi, podria donar-se que la majoria del tripartit a les Corts aprovés l'Estatut. Tenen vots suficients.

Ara bé, crec no equivocar-me si els dic que, més enllà de l'aritmètica parlamentària, la posició de CiU serà políticament determinant. Cada dia que passa veiem més clar, i notem amb més intensitat, que serà així.

Un Estatut que sortís de Madrid sense el vot de CiU perdria consistència i credibilitat. Tant a Catalunya, com a Espanya. A Catalunya per la nostra condició de primera força política. A Espanya per la nostra marca de qualitat acreditada durant molts anys i per la confiança que malgrat tot generem.

Es demostra, un cop més, que la història dóna moltes voltes i que res no és definitiu de manera permanent. A ulls d'alguns partits polítics, CiU ha passat en dos anys de ser un problema que calia aïllar a esdevenir una solució que cal incorporar. Mira per on, fèiem nosa i ara fem falta. També en aquest cas, a Catalunya i a la resta d'Espanya.

Els vull dir que som conscients de la responsabilitat que tenim, i que l'exercirem. Ho vàrem fer en el tràmit de l'Estatut a Catalunya, ho farem en el tràmit de l'Estatut a Madrid. Nogensmenys, he d'afegir-hi que de la mateixa manera que assumim la nostra responsabilitat, exigirem responsabilitats a qui pertoqui si l'Estatut falla per manca de resposta d'aquells que n'han alimentat les expectatives; a Catalunya i a Espanya.

Abans de passar a la part central de la meva exposició, voldria fer una darrera reflexió Catalunya endins. Sé que a Catalunya hi ha persones molt diverses que en la seva habitual relació amb la resta d'Espanya pateixen incomprendiments, reaccions de menyspreu i fins i tot en algun cas aïllat d'una certa hostilitat.

A totes elles els vull dir que sempre resulta incòmode i antipàtic reclamar per a un mateix; però que no reclamem res què no tinguem dret. No reclamem res que no necessitem com a país i com a societat, si volem treballar amb garanties pel nostre futur col·lectiu.

Tal com vaig tenir ocasió de recordar solemnement a Madrid, no reclamem privilegis. Qui tot el que és ho deu al seu propi esforç, com és el cas de Catalunya, no acostuma a demanar privilegis, perquè no li calen. Demanem eines per treballar. **Amb l'Estatut, Catalunya no demana peixos, sinó canyes de pescar. El dia que tothom reclami canyes de pescar i no peixos, ens costarà menys de fer-nos entendre.**

Avui no els parlaré tant de programes concrets, sinó de valors i d'actituds. Al començament de la meva intervenció els deia que per fer front als temps vertiginosament canviants que vivim, i a les noves realitats de tot ordre, ens cal un canvi de mentalitat en profunditat. Intentaré que s'entengui quines són les parets mestres de la nostra visió de Catalunya i de la societat, parets que lògicament determinaran l'estructura de la nostra futura obra de govern.

Canvi de mentalitat no significa alterar els principis i les arrels del nostre projecte polític i de país.

De fet, allò en què creiem roman inalterable des de la creació de Convergència i Unió.

Creiem en Catalunya. En el país i en la gent. Creiem en la llibertat dels pobles i de les persones, i en la defensa de la identitat. Creiem en la creació de riquesa i en la lliure iniciativa i empresa com a factors de benestar. Creiem en la justa i equitativa distribució de la riquesa, i en la promoció de la persona, perquè per sobre de qualsevol altre concepte, fins i tot de la pròpia pàtria, hi ha la dignitat humana.

Creiem en la convivència com a valor suprem de funcionament de la societat, i en la família com a nucli bàsic de la seva articulació. Creiem en la cultura com a vehicle d'integració de persones, també de persones d'origens diferents, i com a factor de tolerància i de formació integral de l'ésser humà.

Ara bé, el repte és com empeltem aquests valors en la societat actual i com els adaptem als canvis trepidants dels nostres temps. Precisament aquí és on entrem de ple en el terreny de les actituds i les prioritats que ens cal reformular si de veritat volem adaptar-nos als canvis i aprofitar-los.

Ara fa exactament dos anys es van celebrar les darreres eleccions catalanes. El lema dels nostres adversaris principals era el canvi, genèricament proclamat. Ara sabem, havent transcorregut temps suficient, que no era aquest el canvi que Catalunya necessitava i segueix necessitant.

Per una raó molt senzilla: el canvi és bastant més, de fet molt més, que una simple substitució d'unes sigles polítiques per unes altres. No és el mateix canviar per ocupar el poder que canviar per liderar les transformacions que el país requereix. Em referiré a

aquest segon tipus de canvi, que no té connotacions electorals a curt termini però que respon molt més als moviments de fons de la nostra societat i dels nostres temps.

El canvi de mentalitat que propugnem serà generacional, o no serà. L'any 1980, amb la recuperació de la Generalitat definitiva i l'adveniment de la democràcia, també va ser així. El canvi el va protagonitzar la generació de la transició. Es varen fixar uns objectius de país, i durant dues dècades en bona part s'han assolit.

Ara bé, més enllà del component generacional, qui va liderar el canvi de principis dels vuitanta i tot el projecte que se'n va derivar va ser qui millor va entendre i qui millor va saber interpretar la Catalunya real. De fet, els sentiments, els anhels i les prioritats de la gent. Del país real.

Ara tornarà a passar el mateix. No vull que aquesta intervenció tingui un to de crítica política; ans al contrari, vull que tingui un to de proposta de país. Em limito a dir, però, que crec que estem en temps de pròrroga política. Quan la pròrroga finalitzi, el destí del nostre país el pilotarà qui millor connecti amb la Catalunya real, no sempre coincident amb la Catalunya oficial. El mateix fenomen que va succeir ara fa un quart de segle, adaptat a la Catalunya d'avui.

Reprenc, amb això, el fil central del què us volia dir. El procés de l'Estatut ha fet emergir dues qualitats, dues actituds que cal estendre arreu de la nostra societat, i que es poden resumir així: hem de saber actuar amb ambició de país i sense complexos, i hem d'assumir que si ens fa por fracassar no assolirem els èxits que estan al nostre abast.

Consti que quan dic això no proposo d'instal·lar-nos en la pura utopia. **Es pot tenir ambició de país i córrer riscos, tocant de peus a terra. Tocar, però, de peus a terra no significa mirar a terra. Es pot tocar de peus a terra i al mateix temps mirar de front, o mirar ben amunt. Aquesta actitud és exactament el què pretenem que faci seva la societat catalana en l'ampli ventall de comportaments en què es manifesta qualsevol societat moderna. Espero que el procés de l'Estatut fet a Catalunya es converteixi en un far que guii la Catalunya del futur en totes les manifestacions de la seva rica realitat.**

A aquestes dues qualitats de l'ambició nacional i de la capacitat d'assumir riscos n'hi afegeixo una tercera, sense la qual les dues primeres són una closca sense fruit: **la de la seguretat en nosaltres mateixos. La de la confiança en el què som com a poble i en les nostres possibilitats col·lectives.**

Hi ha polítics que es passen la vida reclamant que es confiï en ells; "feu-nos confiança" és un eslògan tan repetit com, a criteri meu, equivocat. **Jo prefereixo mil vegades més reclamar a la gent que tingui confiança en ella mateixa.** Aquesta afirmació entra de ple en un concepte bàsic que m'agradaria saber transmetre i que forma part del nucli del nostre pensament: **no es tracta tant de delegar responsabilitats, sinó d'assumir-les.** Admeto que el que us dic pot anar una mica, o bastant, contracorrent. Tanmateix, com que hi crec fermament, m'aventuro a endinsar-m'hi.

Catalunya no s'ha forjat al llarg de la seva història a base de confiar en uns poders públics preestablerts i de delegar-los la construcció del país. Malauradament, hem estat durant gairebé tres segles un poble sense institucions pròpies d'autogovern, excepció feta dels ajuntaments, els quals per la seva pròpia naturalesa i funció no tenen la força d'articular el conjunt de la col·lectivitat.

Aquest fet ens ha tancat portes, i també ens n'ha obert. En qualsevol cas, ha conformat una societat que s'ha fet a si mateixa, sense esperar una especial protecció. En paraules molt planeres, ens hem acostumat a fer més la feina que no pas a fer-la fer per altres.

Segurament aquesta circumstància històrica, gairebé vital, ha fomentat un excés d'individualisme que ens ha servit per progressar materialment però que ens ha afeblit identitàriament i per tant col·lectivament.

El cert és, però, que aquesta aptitud d'assumir responsabilitats i de no delegar-les sistemàticament apareix en els temps actuals com un actiu molt determinant, si el sabem fer entrar en joc. Consti que no menystinc en absolut la necessitat de comptar amb institucions

fortes que tinguin poder i l'exerceixin. Si promovem el nou Estatut és precisament amb aquesta finalitat: per tenir com a catalans més poder polític i més i millor autogovern.

Per resumir-ho en una sola frase: **creiem en els governs forts, però no en els governs omnipresents.**

El pitjor govern que pot tenir un país és aquell que ho vol controlar tot però que no decideix res. I el millor és un govern que decideix en allò que només a ell li correspon i que confia en la iniciativa i la responsabilitat de la societat a la qual serveix.
Que cadascú tregui, d'aquesta afirmació, les seves pròpies conclusions.

Us avanço el que pot semblar una paradoxa de cara als propers mesos: **com més autogovern aconseguim per Catalunya, més la Generalitat haurà de promoure la cultura de la responsabilitat compartida entre poders públics i societat. I posar-la en pràctica.**

Sóc conscient que aquesta manera d'entendre el país pot resultar incòmode per a alguns i, tanmateix, atractiva per a molts d'altres. Així ho espero. **En qualsevol cas, no vull que Catalunya es transformi en un país de súbdits obedients que ho esperen tot de les seves institucions, sinó que es mantingui com un país de persones madures i responsables. Que es comporten com a tals, i que són tractades com a tals.** Després m'hi referiré amb una mica més de detall.

Abans, però, voldria obrir un parèntesi sobre una altra condició per reforçar la seguretat en nosaltres mateixos com a poble; en el que som i en el que representem. Em refereixo a la defensa i, sobretot, a la promoció de la nostra identitat col·lectiva. De la nostra personalitat catalana.

No podrem actuar amb la seguretat i convicció que ens cal si no confiem en el conjunt de la societat; però tampoc si reneguem del què som. El caràcter d'un poble el dona la seva identitat, entesa com a acumulació de sediments dipositats pel corrent de la seva història i de la seva cultura, i també com a forma d'ésser i de comportar-se col·lectivament.

El que us dic sobre la identitat no us ho dic solament com a catalanista o com a nacionalista; us ho dic com a català. Els nacionalistes tenim una especial sensibilitat i prioritat pel reforçament de la identitat; però no n'hem de ser els únics defensors. La personalitat de Catalunya és un afer de tots els que configurem Catalunya.

No em refereixo, ni apel·lo estrictament al patriotisme. Fa poques setmanes vaig tenir ocasió d'explicar en el Congrés dels Diputats que la pàtria no respon principalment a uns límits geogràfics, sinó al territori més íntim i finalment més autèntic de les emocions i dels sentiments. **Les pàtries reals són les pàtries sentides i no les que preveuen les lleis.**

En aquest sentit, hem de ser molt conscients que a Catalunya hi ha moltes persones que tenen pàtries compartides. Aquesta vivència no els fa, en cap cas, menys ciutadans de Catalunya. Ara bé, tothom que hagi fet de Catalunya el seu país per viure-hi i per quedar-s'hi, ha de ser cridat a defensar els valors i trets comuns que ens han configurat com a poble i dels quals tothom, poc o molt, en gaudeix. Ningú no pot abdicar d'aquesta identificació amb el país. Per una raó ben simple: perquè tots aportem individualment algun sediment al delta comú que configura la personalitat pròpia del país, i perquè tots ens beneficiem dels valors de la identitat compartida. Si tots hi aportem i tots en traiem profit, ¿no ens correspon a tots enfortir i promoure aquesta identitat catalana?

Afegeixo que no només ens correspon, sinó que ens convé a tots fer-ho així. Catalunya es troba, com molts altres països avançats, en una situació de trànsit. Encara no sabem molt bé com sortirem de ben parats, o de no tan ben parats, de fenòmens tan sacsejadors de la realitat com són la globalització econòmica i cultural, la immigració i el capgirament de les estructures demogràfiques i del treball. El que sí sabem, però, és que per fer front a aquests megareptes ens caldrà molta energia col·lectiva. I, no ho dubteu, la font principal d'energia ens vindrà dels nostres referents culturals acumulats i compartits. Una identitat forta, que no vol dir rígida, és el que més seguretat ens pot donar com a poble. Si en els propers anys hem de fer, col·lectivament, una ascensió difícil, millor que anem ben calçats.

Fa pocs dies, en una conversa amb el President de la Fundació Ramon Trias Fargas, en Vicenç Villatoro, vaig retenir unes paraules seves que reproduïxo aquí perquè combinen claredat de concepte i força literària: "Llengua, història, cultura, no són presons, no són ni tan sols pesades motxilles que hem de transportar mentre ens toqui per pur sentit de la responsabilitat històrica. Són, en aquests moments, un actiu, una oportunitat, un valor a l'hora d'afrontar els reptes nous i de guanyar la cohesió social. Els països que tenen aquest tronc central fort han resolt millor aquest problema que els que han optat pel pur relativisme. Amb una única condició: que aquest tronc central sòlid fos prou flexible i prou obert. Que no es convertís en una muralla ni en una cuirassa"

No fa gaires dies, davant de la convulsió que va significar la revolta social a alguns barris de ciutats franceses, vam sentir el President de la República afirmar que França patia una crisi d'identitat. Ignoro si va ser una definició exacta o simplement per sortir del pas. Intueixo, però, que darrere de les paraules de Chirac hi havia un rerefons de lamentació i d'autenticitat. Potser el problema rau en què França ha deixat de creure en si mateixa; o que hi creu d'una manera retòrica, però no prou conseqüent.

He agafat l'exemple de França perquè s'entengui que quan parlem d'identitat col·lectiva no pensem només en l'idioma. Els que cremaven cotxes parlaven francès i tenien nacionalitat francesa. Potser, però, ja no confien en França. Perquè la identitat, a més de llengua i cultura en sentit estricte, és també la suma d'uns valors compartits i, com us deia, sedimentats: a casa nostra, significa cultura de l'esforç, oportunitats de promoció individual, creativitat, obertura mental i física cap a l'exterior, solidaritat, tolerància, cultura del diàleg i del pacte.

Ens podem permetre el luxe de no defensar tot això? Jo crec, sincerament, que no.

Ambició de país, assumpció de risc sense temor al fracàs, seguretat en la nostra personalitat com a poble: heus ací tres actituds que em semblen del tot decisives de cara al canvi de mentalitat amb el que Catalunya i els catalans hem d'enfilar aquests primers tombants del segle -i del cicle- que fa ben poc vàrem encetar. Aplicarem a fons aquests conceptes en la nostra futura obra de govern.

Hi afegeixo ara una quarta actitud que ha de presidir, a parer nostre, la societat del futur i que afecta de ple l'àmbit social i el benestar. **Em refereixo al dret a triar, també en el camp dels serveis bàsics que conformen la societat del benestar. El dret a triar, i tot el que se'n deriva, apunta directament al cor de la pròpia condició de l'ésser humà: la llibertat individual; la llibertat de la persona.**

El dret a triar ha d'impregnar prestacions i drets tan fonamentals com l'educació, la salut, l'assistència social i els ajuts a la família.

Els governs socialdemòcrates que millors èxits tenen a Europa aposten clarament per aquesta via. Regne Unit i Suècia apareixen com exemples reeixits. Estan canviant els seus models amb el noble objectiu de preservar i eixamplar el seu benestar, sobre bases noves. I estan guanyant la batalla. Governos no socialdemòcrates, sinó liberals, també han emprès aquest camí i se'n surten bé. Dinamarca i Finlàndia en serien bons exemples.

Són països que revisen a fons els paràmetres clàssics de l'estat del benestar sorgits a partir de la reconstrucció, després de la segona guerra mundial.

En canvi, d'altres països amb governs de signes diferents que estan ancorats en els paràmetres de fa cinquanta anys, l'únic que fan és retallar ajuts socials i debilitar per tant el propi benestar que haurien de saber protegir.

Catalunya està especialment ben preparada per agafar el bon camí. Ara bé, el camí no ens vindrà donat sense més, l'hem de saber enfilar nosaltres.

El dret a triar no apel·la exclusivament a la llibertat de la persona, sinó també a la seva maduresa. Els poders públics han de saber tractar a la societat com a gent adulta; han d'oferir serveis i distribuir equitativament els recursos de tots, però no substituir la persona en el seu legítim dret a triar. Quan tries et pots equivocar, però és quan realment exerceixes la teva responsabilitat i fas ús de la teva llibertat.

Si la gent, en totes les seves pautes de consum i d'inversió, poden escollir entre opcions diferents, perquè no ho han de poder fer en els serveis d'interès públic que tant afecten la qualitat de les seves vides i la dels seus familiars?

La majoria de la societat reclama serveis de qualitat, i li és bastant indiferent qui presta aquests serveis.

El debat de fons no descansa en la dicotomia entre prestació pública o privada. Aquest és un debat segrestat i contaminat per apriorismes ideològics que adulteren l'arrel de la qüestió.

Un exemple ben actual: la discussió sobre la nova llei d'educació. Amb aquesta, ja n'hauré tingut cinc en menys de vint-i-cinc anys. La LOECD, la LOGSE, la LODE, la LOCE i ara la LOE. Un ball de sigles, i una nova batalla partidista entorn d'un tema absolutament vital i neuràlgic per a les properes dècades.

Aquesta manifesta incapacitat de posar-se d'acord a Espanya contrasta fatalment i dramàticament amb els informes que tota mena d'institucions europees i internacionals ens aboquen sobre l'eficàcia i la qualitat del nostre sistema educatiu: unànimement ens recorden que no anem prou bé. De fet, ens situen gairebé a la cua de l'Europa desenvolupada.

No vull caure en l'error de dir que res no s'ha fet bé, o que tot està per fer. Seria profundament injust. Tampoc ens podem autoenganyar, però, pensant que no hi ha res a canviar.

Tony Blair, que ha fet de l'educació un dels temes bandera dels seus tres mandats consecutius, ho definia de la següent manera en el darrer congrés del partit laborista: *"we know what makes a good school. Good leadership ; great teachers; strong discipline; a love of learning"*. És a dir: sabem el que fa una bona escola: bon lideratge; bons mestres; forta disciplina; gust per aprendre.

No cal que manllevem aquesta definició en els seus termes exactes. Però potser fariem bé de retenir-ne l'esperit.

És compatible aspirar a tenir una bona escola i consegüentment un bon sistema educatiu sense mestres més ben preparats, sense reconeixement de la seva funció social, sense autoritat per exercir-la, sense autonomia real a les escoles i amb un marc legal que altera cada dos per tres els paràmetres i els plans educatius sense encarar-se decididament amb les mancances i déficits reals? La resposta és no.

Segur que els recursos que s'inverteixen en educació són insuficients. Segur que si Catalunya no tingués el déficit fiscal que pateix podríem i hauríem de destinar més diners a l'ensenyament.

No oblidem, però, que tant o més important que els diners és el model.

De fet, el model que pretenem implantar, comporta anar progressivament cap al xec escolar. L'Administració aporta els diners, la família tria l'escola sense més limitacions que l'oferta i els serveis disponibles.

El mateix que comento per a l'educació sobre el dret a triar, serveix per a molts altres serveis d'interès públic: els ajuts a les famílies per tenir cura dels infants en edat preescolar; els ajuts a les famílies amb persones grans que necessitin atenció, sigui a casa o en una residència; els ajuts a les famílies amb persones discapacitades; les persones amb risc d'exclusió social; les persones amb dificultats d'inserció laboral. I un llarg etcètera.

L'única excepció parcial la constituïria la sanitat, que per raons d'urgència i d'immediateza requereix un tractament específic. Tanmateix, una bona part de les consideracions que he fet i d'altres que faré a partir d'ara valen també per a la sanitat.

Fixeu-vos com de lluny està tot això de la discussió estèril entre prestació pública o privada. L'Administració ha de planificar, recaptar els diners, distribuir-los i garantir la prestació, la qualitat i l'equitat del servei.

I si ho creu oportú, ha de poder prestar directament el servei, fent escoles, hospitals, residències o llars d'infants.

Ara bé, qui pot negar a la iniciativa privada o al teixit associatiu que faci també escoles, hospitals, residències o llars d'infants? Ningú.

Si de debò volem un país de qualitat, amb un creixent nivell de benestar universal per a tota la població, cap energia o iniciativa de la societat no ha de ser ignorada o desaprofitada. Ans al contrari, ha de ser tinguda en compte i integrada.

El dret a triar aplicat sense reserves és, deixeu-m'ho dir, socialment just i èticament obligat. Primer, perquè aposta pel binomi llibertat-responsabilitat de la persona; segon, molt important, perquè hi ha gent que aquest dret l'ha pogut exercir sempre: les persones amb més possibilitats econòmiques. I nosaltres volem garantir de totes totes que d'aquest dret en gaudeixi tothom, independentment del seu nivell de riquesa. També la gent amb menys possibilitats.

Catalunya té l'estructura i les condicions per jugar a fons la carta d'aquest model. No hi ha gaires societats europees, ni de la resta de l'Estat, que acumulin una experiència tan densa i positiva d'articulació del benestar sobre la base de la corresponsabilitat entre públics i privats. No desaprofitem aquest avantatge, perquè el món avançat va en aquesta direcció. No ens quedem atrapats en les gàbies ideològiques que els nous temps i les noves exigències de la societat aniran fossilitzant.

Tanmateix, el canvi de mentalitat i de model que defensem en la configuració de la societat del benestar i en la relació entre poders públics i ciutadania comporta altres conseqüències.

El dret a escollir requereix una àmplia oferta de serveis. I per tant, competència. La competència no ha de fer por. Estimula iniciatives, fa més racional l'ús dels recursos econòmics i reporta beneficis a l'usuari, destinatari final de les polítiques de benestar. Competència significa que en la prestació de serveis educatius, sanitaris, socials, familiars i d'altra mena hi pot haver iniciativa pública, iniciativa associativa sense ànim de lucre, i també iniciativa privada estricta. Aquest ventall, lluny de combatre's, s'ha d'estimular per part del Govern. Sense demagogia, amb decisió i sabent que fent-ho apostem per persones més lliures i més ben ateses. Sabent, també, que apostem per enfortir el benestar i no per debilitar-lo.

El dret a triar comporta competència; i aquesta requereix autonomia. No es pot exigir resultats a una organització i alhora tenir-la lligada de peus i mans. No es pot demanar a una unitat quirúrgica, a un centre de salut, a una llar d'infants, a un centre de treball per a discapacitats o a una unitat d'inserció de persones que porten temps a l'atur, no se'ls pot demanar que competeixin en el seu sector, per oferir bons serveis, si no se'ls atorga un alt grau d'autonomia per prendre les seves pròpies decisions i responsabilitzar-se'n. Una cosa va amb l'altra. No es poden destriar si volem que el model funcioni bé.

Estem creant unes societats en les quals a base de voler-ho controlar tot s'acaben escapant les coses realment importants.

En els darrers temps i de manera creixent hi ha organitzacions molt diverses i sovint de no gran dimensió que han hagut d'agafar una persona per atendre el volum de burocràcia en augment. Tot això passa, paradoxalment, en l'època d'internet i en l'era digital.

Tanmateix, l'autonomia que defensem no vol dir instal·lar-se en el camp qui pugui i escapar a tota mena de control; tot seguit m'hi referiré. Significa simplement tractar les organitzacions, públiques o privades, com a entitats madures que saben el que es porten entre mans.

Dret a triar, competència, autonomia. Manca, però, una darrera pota perquè el model no trontolli. El control, per part dels poders públics, que els requeriments es compleixin a satisfacció de l'usuari. La garantia de l'accés per a tothom i de la qualitat.

Estem parlant de serveis bàsics d'interès públic, que conformen l'essència d'una societat del benestar. Amb això, com comprendran, no s'hi juga. Aquí és on necessitem uns poders públics que es facin responsables que les garanties funcionin a la perfecció. L'Administració és l'única legitimada per a dur a terme aquesta tasca. No necessitem una Administració controladora fins l'últim detall, però sí una Administració garant del que és essencial.

Del que acabo d'explicar és fàcil deduir-ne que la pròpia Administració ha d'experimentar una transformació considerable en la línia de reforçar molt les unitats d'inspecció dels serveis d'interès públic. Si els poders públics han de ser garants de la qualitat dels serveis que reben els ciutadans, els correspon dotar-se de la capacitat d'inspecció i de control necessària per fer bé la seva tasca.

Dret a triar, competència, autonomia, control públic. Heus ací un model renovat en la seva concepció, més ajustat als nostres temps i més capaç de garantir la qualitat dels serveis essencials que rep una persona en una societat avançada.

Qualitat i accés universal, és a dir, que tothom hi pugui accedir en igualtat de condicions i independentment del seu nivell d'ingressos. No és això el què ens demana la gent? Doncs ara que hi som a temps oferim solucions noves i viables, prenguem les decisions que calgui i d'aquesta manera ens estalviarem en el futur les retallades en les prestacions socials que altres països més rics que el nostre estan aplicant amb creixent intensitat.

El canvi de model que defensem té una finalitat primària: més benestar per a tothom. Ens ha costat massa avançar en el nostre benestar col·lectiu, encara insuficient per a força gent, com perquè l'immobilisme o els prejudicis ideològics acabin frenant allò que cal seguir impulsant i estenent.

Fa més de deu anys Suècia així ho va entendre. I va reaccionar. Ja veieu que agafo un exemple gens sospitosos de debilitat en el compromís amb el benestar col·lectiu.

M'he volgut esplaïar en tot l'àmbit del benestar perquè s'entengui que la nostra aposta neix d'un compromís ètic. En algun moment precedent he dit que la dignitat humana està per sobre del concepte mateix de nació.

Com a nacionalistes, ens identifiquem amb la nació, en el nostre cas amb Catalunya, per la via de la nostra història mil·lenària, la nostra llengua, la nostra cultura, en definitiva la nostra personalitat; la nació, però, també la nostra, es legitima cada dia en la mesura que és capaç d'oferir progrés i dignitat a cada persona que la integra.

El canvi de mentalitat que propugnem ha d'impregnar també el progrés econòmic i la creació de riquesa. A ells cal aplicar igualment les actituds ja esmentades de l'ambició, de l'assumpció del risc i de la seguretat en nosaltres mateixos. Hi afegeixo, però, una altra actitud que em sembla decisiva: **l'obertura mental, la flexibilitat mental necessària per entendre què està passant al món i com ens afecta. I com hem de reaccionar.**

Em permeto encetar aquesta reflexió sobre la nostra economia amb una breu història publicada en un llibre relativament recent del periodista Enric Tintoré. Diu així: *"A finals dels anys quaranta, tot just acabades les dues sagnants guerres –la civil i la mundial-, un home de gran prestigi en el sector tèxtil de l'època, que comprava i venia la majoria de grans produccions que sortien dels telers catalans, va reunir els quinze primers fabricants del moment, entre els quals hi havia les il·lustres famílies de tota la vida, i els va dir el següent: A Europa, les grans guerres s'han acabat per sempre. No guanyareu més calés fabricant per als exèrcits en lluita. Manchester ha quedat arrasada per les bombes. És el moment, doncs, d'organitzar-se per convertir-nos en la capital tèxtil del món. Si a partir d'ara deixeu de fer-vos la competència, cadascú s'especialitza en un sol tipus de teixit i fa grans produccions, Europa i el món seran nostres. Serem una de les grans potències econòmiques del futur.*

Tots els presents es van engrescar, van dir que sí, van aprovar el pla, es van repartir produccions i se'n van anar a la seva fàbrica. Al cap de sis mesos, aquest home de gran prestigi en el sector tèxtil, que comprava i venia la majoria de les grans produccions que sortien dels telers catalans, va tornar a reunir els il·lustres fabricants i els va dir: No heu complert el pacte. Cadascun de vosaltres està enganyant el del costat. Ningú no fa les grans produccions que vam acordar i tots teniu telers en marxa per fer-vos la competència entre vosaltres mateixos. Així no anirem enlloc. En el futur, quan Europa es recuperi de les cendres, serà tard per reaccionar. No serem mai res i en el futur podeu acabar arruïnats i amb les fàbriques tancades"

D'aquesta ressenya no se'n pot treure una lliçó literal, però sí una conclusió general. Hem de saber interpretar bé el que passa en cada moment i actuar en conseqüència. Abans que sigui massa tard.

Fa molts menys anys el president Jordi Pujol va llançar la consigna "el nostre món és el món". Es pot dir amb d'altres paraules, però no es pot dir millor.

Molta gent s'interroga sobre la globalització, la mundialització o com se li vulgui dir. Sobre els seus efectes, per altra part cada cop més visibles. Ens podem interrogar molt sobre aquest fenomen, però no per això l'aturarem. El que cal és fer-hi front, i treure'n els rèdits possibles; que són molts.

¿Algú es pensa que en un món on cauen les barreres de tota mena el proteccionisme té algun futur en comparació amb un món obert i un mercat lliure? La resposta és que no.

¿Algú pensa honestament que immersos com estem en l'era de la circulació en temps real de la informació i de la comunicació, l'era de la digitalització, l'era en què la potència d'un microxip es duplica cada divuit mesos, algú pensa de veritat que el futur passa per posar portes al camp del nostre sistema econòmic?

Xina, en menys de deu anys, i l'Índia, en no gaire més de vint, s'hauran transformat en economies de capçalera mundial. Juntes tenen 2.500 milions de persones, més del 90% de les quals tenen rendes cinc vegades inferiors a les europees. En canvi, la seva població sumada representa cinc vegades la de l'Europa ampliada.

Aquesta és la realitat. No la podem ignorar. El que cal és adaptar-s'hi.

¿Per què Catalunya no ha de poder fer front i fer-se un lloc en l'economia global?

¿Per quina raó Catalunya va poder liderar amb èxit la revolució industrial del segle XIX i bona part del XX i no ha de poder fer el mateix en aquesta nova etapa?

Què teníem aleshores que no tinguem ara?

Abans el nostre mercat era Espanya. Ara són Europa i el món. No és, doncs, millor ara que abans?

Se'm dirà que abans teníem un mercat interior protegit contra la competència exterior i ara naveguem a mar obert. Cert. Tanmateix, no és menys cert que quan ara farà vint anys vàrem ingressar a la Unió Europea s'alçaren moltes veus de fort neguit sobre el què passaria, i els resultats són en canvi altament positius.

Abans no teníem unes institucions d'autogovern a Catalunya estables en el temps, i ara les tenim. No és millor doncs ara que abans? Durant dècades i dècades teníem una proporció molt petita de la població que podia accedir a l'educació. Ara tothom pot adquirir una formació de base que millora l'actiu més important que té qualsevol societat, la seva gent, el seu capital humà. ¿No comporta, aquest fet, un enfortiment de les nostres capacitats i de la nostra creativitat?

Creure que ara som més dèbils que abans és un greu error. Un error que podria provocar una lesió en la nostra autoestima i en les nostres possibilitats de futur, també en el terreny econòmic.

Si som més forts i anem més ben equipats, on rau, aleshores, el nostre desafiament?

El nostre desafiament principal són les nostres debilitats interiors. I aquestes debilitats deriven en bona part de la feblesa d'algunes actituds col·lectives com a país.

No m'expressaria d'aquesta manera si no tingués, personalment, i no tinguéssim com a Convergència i Unió, una confiança gairebé il·limitada en les possibilitats de Catalunya com a país i dels catalans com a poble. No seríem el què som ni hauríem arribat fins aquí si les nostres fortaleces no fossin més sòlides que les nostres debilitats. Precisament per aquest

motiu aquesta conferència està prioritàriament orientada a superar debilitats i identificar fortaleses. El títol és ben eloqüent en aquest sentit.

No vull amagar que expressant-me en aquestes termes, subratllant el desafiament de les nostres debilitats i febleses, pretenc donar una nova dimensió al nostre nacionalisme.

El nacionalisme és reafirmació de la personalitat d'un poble. I així ha de ser.

És autoafirmació dels valors d'una nació. I així ha de ser. És combat democràtic per la llibertat col·lectiva i per l'autogovern. I així ha de ser.

És fins i tot exaltació del sentiment patriòtic. I així ha de ser.

Nogensmenys, el nacionalisme, tal com l'entenc i el sento, és també força de transformació i esperit de superació. És, per tant, enemic de l'autocomplaença. Enalteix les energies positives de la societat, però sense amagar-ne les seves limitacions.

Planta cara, en definitiva, a aquestes limitacions, en treu conseqüències i proposa actituds de superació.

Crec que fent-ho així prestem un bon servei a Catalunya, i en conseqüència aprofundirem en els propers temps en el nacionalisme de doble direcció, el de l'autoafirmació però també el de superació.

El que us dic no treu que sabem molt bé que tenim un munt de limitacions que ens vénen de fora i que condicionen en negatiu el nostre progrés econòmic, social i cultural. Limitacions en forma d'un poder polític insuficient i d'un tracte fiscal manifestament injust encara. Tan conscients en som que hem promogut i liderat en bona mesura el nou Estatut que havíem promès ara fa tres anys.

Amb l'autoritat que creiem tenir per haver explicitat amb prou nitidesa i consens el què volem en matèria d'autogovern, avui us diem que tenim dos fronts de batalla i que cap es pot menystenir: una batalla es lliura, certament, a Madrid, en els termes que tots coneixem; l'altra batalla, però, la lliurem Catalunya endins. No descuidem aquesta darrera si volem que la primera, en cas d'èxit, ens serveixi pel que ens ha de servir.

Abans de continuar, i d'anar acabant, permeteu-me obrir un petit parèntesi a propòsit de l'Estatut.

No fa ni quatre dies vaig coincidir informalment amb una persona propera al partit socialista que fa alguns anys remenava molt les cireres. I vés a saber si encara les remena. Em va dir el següent: *"tingues en compte que el que Catalunya aconsegueixi amb l'Estatut ho voldran totes les Autonomies. I se'ls haurà de donar"*. Seguidament em va posar un exemple d'un territori de l'Estat, no massa gran, que fa vint anys ni esperava ni aspirava a cap mena d'autonomia. *"Fins i tot aquests ho voldran"*, va afegir.

No és ni el primer ni el darrer cop que ho sentim, això.

Vaig pensar entre mi: quantes vegades hem negat alguna cosa als altres, des de Catalunya? Mai.

Quantes vegades ens han negat quelcom a nosaltres?
Gairebé sempre.

Ara bé, el nostre problema no és que els altres vulguin el mateix que nosaltres. El problema de veritat és que com que en el fons molts d'ells no volen el mateix que nosaltres, pretenen que hi renunciem. I això ni ho podem acceptar ni ho hem d'acceptar.

En aquest sentit, us avanço que si la condició és que el nou finançament ha de ser homologable per a tothom -circumstància que per cert no passa ni amb Euskadi, ni amb Navarra ni amb les Illes Canàries- nosaltres haurem d'obrir la possibilitat que les Autonomies s'hi sumin, però si cal a velocitats diferents. El què ens interessa és que el nostre model de finançament sigui acceptat al màxim, amb independència que els altres, si volen, s'hi vagin afegint amb el pas del temps.

En un terreny tan important com la sanitat, ha passat exactament això. Catalunya va ser dels primers a gestionar la sanitat a principis dels vuitanta. Altres ho han obtingut a finals dels noranta. Més de quinze anys després.

Per què no es pot fer amb el finançament el mateix que amb la sanitat?

Un darrer comentari sobre finançament, perquè s'entengui què estem defensant. El Govern basc acaba d'acordar amb el Govern central que les institucions basques faran el TGV que Euskadi necessita. I que el cost el descomptaran del que han d'aportar a l'Estat. Us imagineu que nosaltres haguéssim pogut fer el mateix? Hauríem estat els primers a tenir el TGV. Al pas que anem, serem els últims, tot haver-ne estat Catalunya -concretament un Govern de CiU- la promotora.

Dos comentaris més abans de passar a l'últim apartat del què us volia dir.

Primer. En el camp econòmic necessitem un Govern a la Generalitat que prengui decisions. Menys discussions i més decisions. Com deia en Duran a la presentació, un Govern que generi confiança i credibilitat. I que transmeti serenitat i unitat de criteri. Que tingui una estratègia industrial, perquè Catalunya no pot renunciar a la indústria. Que tingui una visió del conjunt de Catalunya per oferir possibilitats de promoció a tots els territoris. Que faci un país en xarxa, connectant les infraestructures elèctriques, hidràuliques, viàries, ferroviàries i de telecomunicacions. Que transformi Catalunya en una societat del coneixement tipus Finlàndia o Dinamarca. Que respecti el medi ambient, sí; però que no utilitzi la necessària i obligada protecció mediambiental per deixar de fer allò que cal fer. La protecció i cura del territori ens obliga a fer les coses bé; però no ens obliga a deixar-les de fer.

En tot això ens juguem el futur.

No s'hi pot jugar frívolament. No oblidem, a base de pensar que el sistema ho aguanta tot, que la finalitat última de tot sistema econòmic és proporcionar feina i benestar a les persones individualment considerades.

Si de debò volem oferir oportunitats de promoció a la gent, i expectatives de millor benestar, hem de ser conseqüents i no volubles amb els mecanismes que porten a la generació de riquesa.

Tothom recorda aquella frase que es va fer famosa amb motiu d'una campanya presidencial nord-americana: *"és l'economia, estúpida!"*

Que ningú, especialment les generacions més joves, ens ho hagin de recordar en el futur.

Segon comentari. **Catalunya, en els propers anys, s'haurà d'implicar a fons en els centres de decisió i de poder d'Espanya, d'Europa i de la Mediterrània. Depenem d'aquests entorns propers, que ens condicionen en tot i per tot. Hi hem de ser, influint i decidint.**

La nostra legítima i més que justificada aspiració de ple autogovern, prou explícita en aquest moment, no ha de ser incompatible amb aquesta major influència a tots els entorns propers.

En poques paraules, des de la nostra major independència hem d'apostar per la interdependència que el món ens proposa cada dia més.

No puc finalitzar aquesta intervenció sense fer una reflexió sobre la immigració. És un fenomen d'impacte enorme en tots els ordres de la vida quotidiana de la nostra societat. És un dels dos o tres temes que més preocupa a la gent. Constitueix, així mateix, el repte principal al qual hem de fer front en els propers anys.

Tot i que en els propers mesos dedicarem des de CiU sessions monogràfiques al tema de la immigració, avanço ara uns flashos gairebé telegràfics:

Primer.- La integració de la immigració no és solament un afer de l'Administració sinó de tota la societat. De tots nosaltres.

Els poders públics hi tenen una responsabilitat molt especial, però no única. Cada cop que algú lloga els serveis d'una persona que ve de fora se'n fa poc o molt responsable.

Les decisions que atrauen immigració són més privades que públiques, i els efectes es noten, lògicament, sobre tot el país. Per tant, tots en som corresponsables, cadascú al seu nivell.

Segon.- No hi ha actualment una sola immigració, sinó immigracions diverses. No es pot parlar homogèniament del que no ho és.

El tronc central de la immigració extracomunitària només té de comú que són gent que normalment fugen de la misèria i de la manca d'oportunitats i d'esperança.

A partir d'aquí, tot són diferències. No és el mateix la immigració magrebí que la de l'Europa de l'est; no és el mateix la immigració llatinoamericana que la subsahariana. Ni per cultura, ni per valors, ni per actitud davant la societat d'acollida. Parlo, òbviament, en termes generals, perquè finalment cada immigrant és una persona que ha de ser tractada i valorada com el que és: una persona, amb tots els seus defectes i totes les seves qualitats.

També és cert, però, que col·lectivament no totes les immigracions són iguals. D'això n'hem de ser conscients.

Tercer.- Mai un tema de tant d'impacte sobre la societat i sobre el futur del país havia estat tractat amb tanta lleugeresa per part dels governs espanyols de tot signe.

Espanya és un dels estats de la UE amb més immigració il·legal.

Sabem, digueu-m'ho clar, que la nostra economia no pot funcionar sense l'aportació de la immigració.

Ara bé, aquest fet justifica el descontrol i el desgavell existent? No, de cap manera.

En deu anys hem passat a tenir uns quatre milions d'immigrants a nivell de l'Estat, i en canvi els nostres mitjans per a fer-hi front tant a l'interior de l'Estat com als països d'origen són ben escassos.

Entre la vergonya immensa del tractament donat amb les tanques de Melilla i el descontrol existent als llocs d'arribada massiva d'emigrants –aeroports i carreteres- hi ha un terme mitjà que passa per fer les coses bé.

L'Estat central ha de delegar la gestió de la immigració en les Autonomies que ho vulguin; i ocupar-se, junt amb la Unió Europea, de vigilar millor les fronteres i lluitar a fons contra les màfies i el tràfic il·legal -però també inhumà- dels immigrants.

Quart.- La immigració, en proporcions molts altes i molt concentrada en el temps, comporta un risc de cohesió social. Una part d'aquest risc s'origina en el col·lapse sobre determinats serveis d'interès públic per la concentració d'immigració en determinats barris i ciutats.

Això requereix més diners per fer-hi front, però a banda de diners i recursos, també és un problema de model.

Cinquè i últim.- La immigració no ens fa més dèbils com a país, sinó més forts. Sempre i quan sigui una immigració ben canalitzada, pensant en l'immigrant i en la societat d'acollida.

Ara bé, perquè ens faci més forts com a país no hem de dimitir del que som com a societat.

No hem de dimitir de la nostra personalitat, de la nostra cultura, dels nostres valors, de la nostra forma de ser i del compliment de les nostres lleis.

Si nosaltres dimitim de tot això, ¿amb quina força i fins i tot amb quina autoritat podrem reclamar que els que vénen de fora s'hi adhereixin?

Recordeu que només convencen els convençuts.

Acabo, tot agraït-vos la vostra atenció i la vostra paciència, amb unes consideracions finals.

Avui, a diferència d'altres vegades, us he parlat molt poc d'obra estricta de govern; us he parlat sobretot de mentalitat de país.

Us he dit que apostem per un canvi en profunditat per mirar de cara i superar els grans reptes col·lectius del nou món en què vivim. Però no per un canvi de sigles, dels uns pels altres, de poder, sinó per un canvi basat en les idees, les actituds i el lideratge. En definitiva, un canvi de mentalitat.

Un canvi de mentalitat presidit per unes noves actituds: ambició de país, assumir el risc per assolir l'èxit sense por al fracàs, seguretat en el què som i el què representem.

Un canvi de mentalitat que situï novament Catalunya a l'avantguarda del lideratge social i econòmic: transformant el nostre model social per garantir una societat del benestar accessible a tothom, més justa i més potent, i alhora que faci a cada persona protagonista del seu destí i de la seva llibertat; obrint les nostres ments per adaptar-nos als canvis imparables d'una realitat econòmica que no tornarà a ser la mateixa que la que hem viscut i en part protagonitzat durant les últimes dècades.

Us he recordat el perquè de l'Estatut compromès ara fa tres anys, del referent d'autogovern que hem marcat, de l'horitzó de major llibertat per Catalunya. D'una llibertat que ens ha de fer més sobirans del nostre destí, però alhora més decidits a situar Catalunya en tots els centres de poder i d'influència que ens afecten.

Us he explicat que no és l'època dels governs omnipresents que tot ho volen controlar, i sí dels governs que tornen poder al poble, no a través d'esquemes de participació retòrica, sinó compartint responsabilitats i sobretot compartint el colideratge de la societat.

Us he parlat, en fi, de la doble dimensió del nostre nacionalisme: com a força d'autoafirmació en el que som i volem ser, però també com a motor de transformació de les nostres debilitats i febleses interiors.

Un canvi de mentalitat basat en tot això. Aquesta és la idea.

Ara bé, tota idea ha d'estar, perquè tingui autèntica força i raó de ser, al servei d'un ideal.

El nostre ideal me l'heu sentit expressar en aquelles frases del vídeo que parlaven d'una Catalunya que imagino forta en el seu esperit, exemplar en el seu civisme, dinàmica i creativa en la seva mentalitat, oberta en el seu tarannà, sensible amb el benestar de tota la seva gent, lliure en la seva ànima i plena en el seu autogovern. Ara bé, no serà millor, no ens podrem apropar a l'ideal que tenim i compartim amb molta gent, si no fem emergir, si no fem sobresortir la força creativa i transformadora de la nostra societat, del nostre país.

Pertanyo a una generació que ha rebut una Catalunya molt millor que la dels nostres pares. Ens sentim deutors d'aquest llegat.

Algun dia volem traspasar un llegat semblant als nostres fills. Volem que ells puguin dir el mateix que nosaltres: els pares ens han deixat una Catalunya millor que la que ells varen rebre.

Volem sentir la satisfacció cívica, el goig moral i la joia patriòtica de poder traspasar una Catalunya millor.

Apunteu-vos-hi; sumeu-vos-hi. Durant dues dècades, en bona part ho vàrem aconseguir. Ara ho tornarem a fer.

Apostem per un canvi de mentalitat. Perquè tenim mentalitat de canvi i de transformació.

Aquesta generació catalanista en nom de la qual us parlo, aquesta Convergència i Unió, serà la gran força transformadora de la Catalunya del proper futur.

Artur Mas i Gavarró, president de CiU
21.11.05